

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: NaturErhvervstyrelsen

Enhed/initialer: Center for Planter & Landbrugslov / KVJ

Sagsnr.: 27222

Dato: 28. august 2014

Til Fødevareudvalget

Hørings svar

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme

Forslag til Lov om ændring af lov om landbrugsejendomme (Ophævelse af regler om landmandens bestemmende indflydelse ved selskabers erhvervelse af landbrugsejendomme og af reglerne om fortrinsstilling samt ny regel om forpagtning til haveformål og regler om obligatorisk digital kommunikation) har været i offentlig høring fra den 3. juli til den 22. august 2014.

Baggrund

Lovforslaget er en opfølgning på aftale om Vækstplan for Fødevarer af 2. april 2014, indgået mellem Regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti med henblik på at sikre en bæredygtig udvikling i det danske råvaregrundlag samt styrke landbrugets og fødevarerektorens konkurrenceevne.

Der foreslås gennemført en modernisering af landbrugsloven, så barriererne for at tiltrække ny kapital til erhvervet afskaffes. Det betyder, at reglerne i landbrugslovens § 20 ændres, så der ikke stilles krav om, at én bestemt person skal have bestemmende indflydelse i selskabet. Samtidig udvides kredsen af virksomheder m.v., der kan erhverve landbrugsejendomme uden tilladelse. Det bemærkes dog, at der ikke ændres ved landbrugslovens formålsbestemmelser om selveje.

Som følge af forslaget om ændring af selskabsreglerne foreslås det, at reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord ophæves.

Endvidere foreslås forpagtningsreglerne ændret, så det uden tilladelse bliver muligt at leje mindre arealer fra en landbrugsejendom til haveformål. Endelig foreslås der indført en hjemmel til at indføre regler om digital kommunikation.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende:

Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Botanisk Forening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Erhverv, Dansk Gartneri, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Landbrugs Realkre-

ditfond, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Land- og Strandjagtforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Danske Maskinstationer og entreprenører, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, Dansk Skovforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Landinspektørforening, De Danske Skovdyrkerforeninger, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Det Danske Fjerkræraad, Hedeselskabet, Det Økologiske Råd, Fagligt Fælles Forbund, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Finansrådet, Foreningen af Biodynamisk Jordbrug, Foreningen af Vandværker i Danmark, Frie Bønder - Levende Land, Friluftsrådet, Fugleværnsfonden, Jordbrugsakademikernes Forbund, Kommunernes Landsforening (KL), Kødbbranchens Fællesråd, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsorganisationen i Danmark, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Mejeriforeningen, Natur & Samfund, Parcelhusvejernes Landsforening, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Sammenslutningen af Danske Småøer, Videntcentret for Landbrug, Økologisk Landsforening, Aage V. Jensen Naturfond og Aalborg Universitetscenter.

Lovforslaget har endvidere været offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget hørings svar fra:

Dansk Gartneri, Fagligt Fælles Forbund (3F), Finansrådet, Frie Bønder – Levende Land, Friluftsrådet, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsorganisationen i Danmark (LO), Økologisk Landsforening og Praktisk Økologi.

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter i de modtagne hørings svar. Hørings svarene er kun gengivet i hovedtræk. For en nærmere uddybning henvises til de enkelte hørings svar. Fødevareministeriets bemærkninger til hørings svarene er angivet i kursiv.

Bemærkningerne til hørings svarene er opdelt på 4 emner:

- 1) Afskaffelse af reglerne om en landmand med bestemmende indflydelse og udvidelse af kredsen af virksomheder, som kan erhverve landbrugsejendomme uden tilladelse.
- 2) Ophævelse af reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord.
- 3) Muligheden for at leje mindre arealer under 1000 m² til haveformål.
- 4) Indførelse af hjemmel til at fastsætte regler om digital kommunikation.

1) Afskaffelse af reglerne om en landmand med bestemmende indflydelse og udvidelse af kredsen af virksomheder, som kan erhverve landbrugsejendomme uden tilladelse

Dansk Gartneri, 3F, Finansrådet og Friluftsrådet bakker op om den foreslåede lovændring.

Frie Bønder – Levende Land, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening er imod den foreslåede ændring. Der er en generel bekymring for, om

det er den rigtige måde at hjælpe dansk landbrug på. Der henvises bl.a. til, at den liberalisering af landbrugsloven, der blev gennemført i 2010, er tilstrækkelig til at tiltrække kapital. Der er dog enighed om, at der er behov for tilførsel af kapital til dansk landbrug. Endvidere peges der på, at den foreslåede ændring vil bevirke, at jorden i flere tilfælde vil blive drevet uden samtidig animalsk produktion. Endelig peges der på, at lovforslaget vil gå ud over det private selveje.

Landbrug & Fødevarer finder endvidere, at også interessentskaber, kommanditselskaber og andelsselskaber med begrænset ansvar skal kunne erhverve landbrugs-ejendomme uden tilladelse, når stort set alle kapitalselskaber skal kunne erhverve frit.

Frie Bønder – Levende Land foreslår endvidere, at ministeren skal sikre, at selvejet bevares og at landbrugsejendomme ikke skal kunne nedbringes til under 10 ha.

Friluftsrådet finder, at lovforslaget også burde forbedre mulighederne for erhvervelse af landbrugsarealer til naturformål. Rådet henviser til anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen.

Økologisk Landsforening finder endvidere, at lovforslaget burde understøtte mulighederne for at fastholde og drive mindre landbrug. Foreningen foreslår derfor, at landbrugsbedrifter ikke bør kunne nedbringes til under 5-10 ha.

Finansrådet finder desuden, at formålsbestemmelsen om at bevare selvejet som den overvejende besiddelses- og driftsform i jordbruget bør ophæves, da sigtet med ændringen er at åbne op for andre ejerformer.

3F finder endvidere, at det bør sikres, at det arbejde, der udføres af ansatte på de pågældende landbrugsejendomme, foregår på danske vilkår.

Bæredygtigt Landbrug finder, at lovforslaget vil have yderst begrænset virkning og også kan have utilsigtede negative virkninger. Foreningen savner endvidere tal på, hvad lovforslaget kommer til at betyde i kroner og ører.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget.

Baggrunden for fastlæggelsen af de selskaber, der kan erhverve landbrugsejendomme uden tilladelse, er, at der er tale om lovregulerede selskaber, hvilket sikrer en vis transparens, og at der er tale om virksomheder med en ansvarlig kapital. Interessentskaber, kommanditselskaber og andelsselskaber med begrænset ansvar er ikke lovregulerede på samme måde som de kapitalselskaber, der kan erhverve uden tilladelse, hvorfor det foreslås, at disse selskaber kun kan erhverve med tilladelse. Lovforslaget indeholder endvidere en hjemmel for ministeren til at bestemme, at også andre selskaber skal kunne erhverve uden tilladelse, hvis der viser sig behov herfor.

Det er ikke muligt at sætte tal på, hvad en sådan ændring af landbrugsloven betyder. Om de nye muligheder bliver udnyttet og i hvilket omfang, beror alene på, om investorerne finder det attraktivt at investere i dansk landbrug.

Der lægges ikke op til at fjerne selvejet, men det bliver nemmere for landmændene at have andre ejerformer udover selvejet.

Der er ikke grundlag for at indføre regler i landbrugsloven, som sikrer, at det arbejde, der udføres af ansatte på de pågældende landbrugsejendomme, foregår på danske vilkår.

2. Ophævelse af reglerne om fortrinsstilling til suppleringsjord

Dansk Gartneri, Finansrådet og Landbrug & Fødevarer er enige i den foreslåede ophævelse af reglerne om fortrinsstilling.

Frie Bønder – Levende Land og LandboUngdom er imod den foreslåede ophævelse af reglerne om fortrinsstilling. Frie Bønder – Levende Land foreslår endvidere, at reglerne om fortrinsstilling skal udbygges.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget.

3) Muligheden for at leje mindre arealer under 1000 m² til haveformål

Friluftsrådet, Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening og Praktisk Økologi bakker op om forslaget om, at det skal være muligt at forpagte/leje mindre arealer fra en landbrugsejendom til haveformål.

Økologisk Landsforening og Praktisk Økologi finder desuden, at der slet ikke bør være en arealgrænse ved sådanne forpagtninger.

Landbrug & Fødevarer findes desuden, at tidsbegrænsningen på 30 år for forpagtning bør ophæves. For forpagtning af delarealer vil der dog fortsat gælde en regel om 30 år efter reglerne i udstykningsloven.

Forslaget er begrundet i et ønske om at styrke rammevilkårene for private og fællesskaber, der ønsker at producere deres egne grøntsager mv. ude på landet. Baggrunden for den foreslåede grænse på 1000 m² er, at dette er en typisk havestørrelse. Hvis der er ønske om forpagtning af et større areal, kan dette kun ske med en tilladelse efter landbrugsloven.

For så vidt angår tidsbegrænsningen på 30 år finder ministeriet ikke grundlag for at ophæve disse regler, da forpagtning for en længere periode end 30 år i realiteten svarer til en reel ejendomsoverdragelse.

4) Indførelse af hjemmel til at fastsætte regler om digital kommunikation

Landbrug & Fødevarer og Bæredygtigt Landbrug er generelt positive over for brugen af digital kommunikation.